Cena egz. 10 gr

KURIER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXX | Poniedziałek 28 sierpnia 1939 r. | Nr 237

Adresy: Redakcji, Sosnowiec Piłsudskiego 4, tel. 610.64; Admini. Piłsudskiego 24, tel. 610 73 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztowe zł. 2.50

Zawiedzione rachuby Niemiec

Wojska angielskie na terytorium Francji

W Niemczech zaprowadzono kartki żywnościowe

PARYŻ, 27. 8. (Tel. wł.) Pierwsze kontyngenty wojsk brytyjskich znajdują się już na terytorium francuskim. Wszelkie obliczenia niemieckie na zdenerwowanie Francji zawiodły na całej linii.

W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że ambasada niemiecka w Paryżu jeszcze w piątek była przekonana, iż opinia francuska ustąpi przed obawą „wojny o Gdańsk" i pozwoli Hitlerowi zbierać owoce zwycięstwa bez walki. Układ sowiecko - niemiecki miał być ostatnim uderzeniem w tym kierunku.

Tymczasem osiągnięty efekt był wprost przeciwny. Wszelka myśl żądania od Polski ustąpienia żądaniom niemieckim wydaje się dziś opinii francuskiej nie do przyjęcia, ponieważ w jej oczach obietnice niemieckie nie mają już najmniejszej wartości.

Mobilizacja i przygotowania państwowe do wojny są w pełnym toku i będą zatrzymane dopiero kiedy kryzys polityczny całkowicie zniknie. Obecnie każda godzina wzmacnia pozycję wojskową Francji. Efektywy zmobilizowanych roczników są potężne.

Koła polityczne uważają, że Hitler postawił siebie w pozycji krytycznej, nie przygotowując sobie terenu do wycofania się i licząc całkowicie na wycofanie się Anglii, Francji i Polski. Zawarcie paktu z Rosją stworzyło nową sytuację, która pod wieloma względami z każdym dniem wydaje się coraz bardziej niekorzystna dla Niemiec. Trójkąt Berlin, Rzym, Tokio zmierza zdecydowanie do rozbicia. Przeciwnie wszelkie elementy komunistyczne w Niemczech które tylko powierzchownie stały się hitlerowskimi, poczynają żywić nadzieję na zmianę kursu politycznego. Tak na przykład robotnicy portu w Hamburgu pozdrawiają się już pięścią wzniesioną do góry i hasłem: „Heil Moskau" Przywódcy komunistów, przebywający dotąd w więzieniach, na żądanie Moskwy mają być zwolnieni.

Tak więc wojna stworzyłaby dla Hitlera poważne trudności wewnętrzne.

KARTKI ŻYWNOŚCIOWE

BERLIN, 27. 8. O niezwykłych trudnościach Rzeszy w wyżywieniu i zaopatrzeniu ludności w najniezbędniejsze artykuły pierwszej potrzeby świadczy rozporządzenie ministra gospodarki o natychmiastowym wprowadzeniu kartek na zakup żywności, jak chleb, mąka, tłuszcze, oraz szereg innych artykułów, jak mydło, węgiel, materiały z wełny, płótno, obuwie i szereg innych

Władze motywują, że rozporządzenie to nie jest spowodowane brakiem tych artykułów (!), lecz w celu równomiernego podziału ich dla wszystkich członków społeczeństwa.

Takie tłumaczenie, które przeczy samo sobie, nie zapobiegło uczuciu przygnębienia, jakie ogarnęło całe niemieckie społeczeństwo. Wojenna nędza niemiecka odżywa w całej pełni i to jeszcze zanim rozpoczęto wojnę. Co będzie dalej?

WSTRZYMANIE KOMUNIKACJI KOLEJOWEJ

BERLIN, 27.8. Ministerstwo kolei Rzeszy od niedzieli rano, godz. 8 wstrzymało aż do odwołania wszelką komunikację kolejową dla pociągów osobowych, pospiesznych i towarowych.

Odbywać się będzie tylko komunikacja kolejowa dla transportów wojskowych.

BERLIN, 24.8. Władze niemieckie zarządziły konfiskatę mienia tych osób, które w panicznym nastroju uciekają z terenów nadgranicznych w głąb Niemiec.

Kongres w Norymberdze

odwołany

BERLIN, 26. 8. (Tel. wł.) Oficjalnie komunikują, że tegoroczny kongres partii hitlerowskiej w Norymberdze został odwołany.

Jak wiadomo, tegoroczny kongres miał się odbyć wedle uroczystej zapowiedzi Hitlera — pod hasłem „kongres pokoju".

Korpus polski we Francji

na wypadek wojny

PARYŻ, 27. 8. (Tel. wł.) Ambasada Polski w Paryżu zawiadomiła Polaków, zamieszkałych we Francji, by nie przejeżdżali przez Niemcy do Polski, bo narażeni są na przykrości a nawet aresztowania.

Polacy, którzy spieszyli do Polski, by wstąpić do armii, mają pozostać we Francji. W razie wojny, we Francji utworzony zostanie specjalny korpus polski, który walczyć będzie u boku wojsk sprzymierzonych.

Kategat obsadzony

przez flotę nugielską i francuską

SZTOKHOLM, 27. 8. PAT. Z Goeteborgu donoszą, że w południowej części Kategatu zaobserwowano ożywiony ruch zagranicznych okrętów wojennych. Stoją one na kotwicy w odległości 20 mil od Skagen.

Obserwatorzy naliczyli ok. 20 okrętów angielskich oraz francuski stawiacz min.

Ogłoszenie dekretu

O KREDYTACH FRANCUSKICH DLA POLSKI

PARYŻ, 27.8 Dziennik urzędowy ogłasza dziś dekret otwierający kredyt 400 milionów franków dla Polski na zakup materiałów wojennych.

Włochy będą się kierować

WŁASNYM INTERESEM

RZYM, 27.8 (PAT) „Corriere della Sera" sceptycznie oceniając orędzie prezydenta Roosevelta do króla włoskiego, pisze: „Włochy gotowe są bronić wyłącznie własnych interesów Włochy gotowe są dotrzymać własnych zobowiązań wokolicznościach i terminie, które Mussolinii uzna za właściwe.

„Giornale d'Italia" nawołuje Polskę, Anglię i Francję, aby porzuciły stanowisko negatywne(!), oraz konkluduje: Włochy nie chcą wojny. Włochy aspirują do pracy produktywnej, podniesienia cywilizacji"

Obywatele japońscy

OPUSZCZAJĄ RZESZĘ

BERLIN, 27.8 (tel wł) Obywatele Japonii wezwani zostali do opuszczenia Rzeszy.

Przerwane połączenie

ZE SZWECJĄ

BERLIN, 27.8 (tel wł) Połączenie lotnicze Niemiec ze Szwecją zostało dzisiaj przerwane.

Wstrzymanie ruchu granicznego

PRZEZ NIEMCOW

POZNAŃ, 27. 8. PAT. W dniu dzisiejszym około godz. 8 rano władze niemieckie wstrzymały wszelki ruch graniczny na przejściu granicznym w Czarnkowie i Dracku pow. czarnkowskiego woj. poznańskiego.

Prowokacje niemieckie nie ustają

Samoloty niemieckie 34 razy naruszyły granicę polską

Bandy hitlerowskie ostrzeliwują polskie placówki

WARSZAWA, 27. 8. PAT. Naruszenia granicy polsko-niemieckiej i polsko-gdańskiej ze strony samolotów niemieckich stają się coraz częstsze. W ciągu dnia 25 i 26 miało miejsce w 34 wypadkach.

Największe nasilenie tych naruszeń było w rejonie Gdyni—(16 wypadków), oraz na Śląsku.

W większości wypadków podczas przelotu nad strefami zakazanymi musiała interweniować polska artyleria przeciwlotnicza.

NAPADY BAND HITLEROWSKICH

WARSZAWA, 27. 8. W związku z zajściem granicznym na terenie pow. mławskiego, urząd wojewódzki warszawski donosi, że ranny strażnik graniczny Wiśniewski Wojciech zmarł po operacji w szpitalu powszechnym w Mławie.

WARSZAWA, 27. 8. PAT. Wczoraj o godz. 23-ej patrol placówki Gorzędy w miejscowości Małe Słońce obwodu Tczewskiego został ostrzelany z drugiej strony Wisły, ze strony gdańskiej. Ogółem oddano 14 strzałów ze strony niemieckiej. Z naszej strony na ogień nie odpowiedziano.

RYBNIK, 27. 8. PAT. Dnia 27 o godzinie 2.45 niemiecka banda dywersyjna ostrzeliwała z karabinu zabudowania znajdujące się obok fabryki Lignoza w Szczygłowicach, pow. rybnicki, wkraczając w głąb terytorium polskiego na odległość około kilkunastu metrów. Atak Niemców został odparty.

TCZEW, 27. 8. PAT. Dnia 26 sierpnia o godz. 23 polski patrol placówki Gorzędy w miejscowości Małosłońce, obwód Tczew, ostrzelany został z drugiej strony Wisły przez bandę niemiecką, znajdującej się po stronie gdańskiej.

KONSULAT POLSKI W KWIDZYNIU OBSTAWIONY POLICJĄ

BERLIN, 27. 8 PAT. Jak się dowiaduje korespondent PAT, konsulat R. P. w Kwidzyniu obstawiony jest przez policję, która nie wpuszcza nikogo do konsulatu i nikogo z gmachu nie wypuszcza, uniemożliwiając w ten sposób kontakt konsulatu z otoczeniem. Konsulat pozbawiony jest połączeń telegraficznych i telefonicznych. Bliższych szczegółów brak.

WYWIEZIENIE POLSKICH UZCNIOW

BERLIN, 27. 8 PAT. Jak się dowiaduje korespondent PAT-a w dniu 25 b. m. Gestapo załadowała na autobusy wszystkich nauczycieli i uczniów jedynego polskiego gimnazjum w Prusach Wschodnich w Kwidzyniu. Autobusy wyjechały w nieznanym kierunku.

Uprowadzenie polskich rybaków

WARSZAWA 27. 8. PAT. Z gdańskiego brzegu Wisły przyjechała w pobliże brzegu polskiego w granicach polskiej części biegu Wisły pod miejscowością Czatkowy, motorówka, z której wysiadło 3 członków SS. uzbrojonych w karabiny.

Z bronią gotową do strzału, zbliżyli się do znajdującego się w pobliżu domku rybackiego, z którego uprowadzili obywateli polskich rybaków: Józefa Latopolskiego lat 40, jego żonę Stanisławę Marię Latopolską, żonę brata Józefa Latopolskiego, Leokadię Wenderlich i 15-letniego Ryszarda Grużlewskiego.

Uprowadzonych hitlerowcy wywieźli na przeciwną stronę Wisły na teren gdański.

W czasie uprowadzania wymienionych rybaków, jeden z rybaków zdołał ujść i przybył do Tczewa, gdzie złożył zeznania. Osoby uprowadzone dotychczas nie powróciły do swoich domów.

Ludność Berlina

RABUJE SKLEPY

BERLIN, 27.8 (tel wł) Dzisiaj w kilku punktach Berlina ludność rozbiła witryny w sklepach rabując artykuły żywnościowe znajdujące się na wystawach.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

Polska-Węgry 4:2 (1:2)

Zwycięstwo polskich piłkarzy w Warszawie

W niedzielę na stadjonie Wojska Polskiego w Warszawie odbył się międzypaństwowy mecz piłkarski, pomiędzy reprezentacjami Węgier i Polski. Drużyna węgierska przybyła do Warszawy jeszcze w sobotę drogą powietrzną. W niedzielę goście złożyli wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza, zaś w godzinach popołudniowych rozegrali mecz z Polską.

Mecz zakończył się niespodziewanym zwycięstwem Polski. Do przerwy Węgrzy prowadzili 1:2, w drugiej jednak połowie zaznaczyła się wybitna przewaga naszych piłkarzy, którzy nie tylko zdołali wyrównać, ale zdobyć jeszcze dwie bramki.

Pierwszą bramkę zdobył w 13 min. Węgier Zsengeler; w 29 min. Węgrzy prowadzili 2:0 ze strzału Deldwela. W 39-ej min. Wilimowski z wypracowania Dytki i Piontka uzyskał pierwszą bramkę. W tym też czasie kapitan związkowy p. Kałuża zmienił na skrzydle Jażnickiego, wyznaczając w jego miejsce Barana.

W drugiej połowie Polacy grają zupełnie dobrze i zdobywają wyrównanie w 16-ej min. przez Wilimowskiego. W 25-ej min. Piontek strzela trzecią bramkę dla naszych barw, z rzutu karnego, który zawinił Biro. Ostatnia bramka padła w 3 minuty później ze strzału Wilimowskiego.

Sędziował Fin Pekkonen.

Mistrzostwa akademickie w Monaco

Baworowski mistrzem w tenisie

Wczoraj zakończone zostały akademickie mistrzostwa świata w Monaco z udziałem zawodników polskich.

W finale turnieju tenisowego Baworowski wygrał z Francuzem Pelizza w stosunku 8:6, 6:2 i 10:8. Baworowski zdobył w ten sposób tytuł akademickiego mistrza świata.

W biegu na 400 m. mistrzostwo zdobył Gąsowski; w sztafecie olimpijskiej zwyciężyli Polacy w czasie 3.32.

W biegu na 110 m. z płotkami Polak Sulikowski zajął trzecie miejsce; również trzecie miejsce uzyskał Gierutto w rzucie dyskiem, osiągając 43.45 m., a Hoffman — szóste.

Na boiskach piłkarskich

w Zagłębiu Dąbrowskim

Wczoraj rozpoczęły się w Zagłębiu rozgrywki piłkarskie o mistrzostwo Ligi okręgowej w A klasy.

Zapowiedziane mecze nie wszystkie doszły do skutku.

Na boiskach zagłębiowskich osiągnięto wczoraj m. in. następujące wyniki:

ZAGŁĘBIE — ZAGŁĘBIANKA 4:1 (2:1)

W rozegranym w Dąbrowie meczu o mistrzostwo Ligi okręgowej wygrali zasłużenie gospodarze w stosunku 4:1.

O MISTRZOSTWO KL. A

DĄBROWA — HAKOACH 1:0

CYNKOWNIA — STRZELECKI KS 5:0

PRĄD — NAPRZÓD 4:3 (3:2)

Mecz towarzyski Prąd — Naprzód rozegrany w Józefowe koło Zagórza zakończył się nieznaczną porażką gospodarzy w stosunku 3:4.

MAKABI — STRZELECKI KS 2:0 (1:0)

W meczu towarzyskim rozegranym w Sosnowcu w sobotę Makabi wygrała ze Strzeleckim KS 2:0.

Potrzeba nam inżynierów okrętowych

Specjalne stypendia dla studentów Politechniki

Władze państwowe ustanowiły na najbliższy akademicki rok szkolny bezzwrotne stypendia dla studentów szkół wyższych, którzy po ukończeniu studjów będą zobowiązani do służby w urzędach administracji morskiej. O przyznanie stypendiów mogą się ubiegać studenci Politechnik, studjujący na wydziałach techniki okrętowej lub na wydziałach o kierunku fachowym, mającym zastosowanie w technice okrętowej.

Stypendia przyznaje minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z ministrem W. R. i O. P. po zasięgnięciu opinji właściwego rektora Politechniki Komisarza Gen. R. P. w Gdańsku lub konsula R. P. w odniesieniu do studiujących zagranicą.

Bandyta z Sosnowca

UJĘTY W KKO W DĘBICY

W gmachu Komunalnej Kasy Oszczędności w Dębicy przytrzymano podejrzanego osobnika, którym okazał się niebezpieczny bandyta 30-letni Jan Jezierski z Sosnowca. Jak stwierdzono, jest on sprawcą zuchwałego napadu rabunkowego na ks. Muellera w Przędzelu i rozboju, dokonanego na targu w Dębicy na osobie wieśniaczki Zofii Wielgus z Gumnisk pod Łańcutem, której zrabował chusteczkę z zawartością 100 zł. Poszkodowana Zofia Wielgus rozpoznała z całą stanowczością w aresztowanym sprawcę napadu.

Niebezpieczna wyspa

W odległość 35 mil morskich od Brest leży wyspa Quessant, o brzeg której rozbijają się burzliwe fale Atlantyku. Wyspa ta, długości 8 km jest ostatnim najbardziej na północ wysuniętym punktem ziemi francuskiej. Poza nim zaczyna się bezmiar Oceanu i daleka droga do Ameryki. Wśród marynarzy wyspa nie cieszy się dobrą sławą. Z dawien dawna korable francuskie, czy angielskie omijały ten punkt, o którym mówi legenda morska, że kto zawadzi o Quessant, ten się zakrwawi. Położona na skrzyżowaniu dróg morskich prowadzących do Ameryki, Afryki, kanału la Manche i na Ocean, wyspa Quessant stanowiła zawsze poważne niebezpieczeństwo dla nawigacji morskiej. Nie jeden statek rozbił się o jej skaliste brzegi, pełne skał podwodnych i zdradliwych wirów. Dziś niebezpieczeństwo to już minęło. Na wyspie ustawiono 5 latarń morskich, których światło z daleka już wskazuje niebezpieczne miejsca dla żeglugi.

Na wyspie Quessant jest tylko jedna maleńka osada, licząca 260 mieszkańców. Liczba ludności na wyspie, mającej 40 km kwadratowych przestrzeni wynosi 2,500 mieszkańców. Ludność wyspy utrzymuje się z rybołóstwa i rolnictwa, uprawiając głównie kartofle, jęczmień, który najłatwiej dojrzewa. Poza tym rozwija się tu hodowla owiec. Pogłowie owiec wynosi ok. 3,600 sztuk. Ludność wyspy zahartowana w walce z przeciwnościami przyrody wytwarza wspaniałe typy charakteru pełne poświęcenia i niezrównanego bohaterstwa.

PROGRAM RADIOWY

PONIEDZIAŁEK 28 SIERPNIA

5,00 Pieśń poranna 5,08 Pogodny montaż z płyt 6,35 Gimnastyka 6,50 Muzyka z płyt 8,15 „Poradnia dla rzemieślników i drobnego przemysłu"—pogadanka 11,57 Sygnał czasu 12,03 Audycja południowa 13,45 Wiadomości bieżące 13,50 Muzyka obiadowa 14,45 Z rejsów Zawiszy Czarnego—audycja dla młodzieży 15,15 Muzyka popularna 15,45 Wiadomości gospodarcze 16,10 Pogadanka aktualna 16,20 Recital śpiewaczy Heleny Lipowskiej 16,45 Kronika naukowa: „Fizyka" 17,00 Muzyka do tańca z płyt 18,00 Muzyka baletowa 19,00 Obóz harcerzy gdańskich w Złotym Potoku — reportaż dźwiękowy 19,20 Przy wieczerzy 20,00 Wiadomości w językach słowackim, czeskim i niemieckim 20.25 „Zaglądamy do wnętrza Beskidów Śląskich" — pogadanka 20.35 Wiadomości sportowe 20.40 Audycje informacyjne 21,00 Recital skrzypcowy Ireny Dubiskiej 21,30 „Echa mocy i chwały" 21,40 W północna muzyka kameralna (płyty) 22,00 Szara godzina—audycja słowno-muzyczna 22,30 Muzyka taneczna z płyt 23,00 Ostatnie wiadomości 23,05 Wiadomości w języku niemieckim.

KRONIKA SPORTOWA

PIERWSZE ZWYCIĘSTWA TENISISTÓW POLSKICH W TALLINIE

Po przerwie niedzielnej (27 bm) w rozgrywkach piłkarskich o mistrzostwo Ligi Państwowej, najbliższe mecze rozegrane zostaną w dn. 3 września rb., a mianowicie:

w Krakowie: Cracovia — Wisła,

we Lwowie: Pogoń — Warszawianka.

W dniu tym, jak wiadomo, rozegrany zostanie również międzypaństwowy mecz piłkarski Polska — Bułgaria.

FINAŁ PUCHARU POLSKI

Finałowy mecz piłkarski o puchar Polski, pomiędzy reprezentacjami Stanisławowa i Poznania, rozegrany ma być 5 listopada rb. w Stanisławowie.

Jak się dowiadujemy, zarząd poznańskiego OZPN zabiega o przeniesienie tego meczu do Warszawy.

Magazyny broni niemieckiej w Polsce

WARSZAWA, 27.8 (PAT). W skutek uzyskanych wiadomości i przeprowadzonych obserwacji dokonano w dniu 25 bm. w godzinach popołudniowych rewizji w pomieszczeniach Karola Tschuschkego, obywatela polskiego, narodowości niemieckiej, zamieszkałego w Sierakowie, pow. brzeziński.

W wyniku rewizji znaleziono 5 ręcznych karabinów maszynowych, 15 pistoletów Walter, 63 paczki amunicji po 50 sztuk do ręcznych karabinów maszynowych, 38 paczki po 25 sztuk amunicji do pistoletów, 30 puszek oliwy, 18 opatrunków sanitarnych, 80 puszek konserw owocowych oraz większą ilość lontów i spłonek, jak również ładunków bębenków do ręcznych karabinów maszynowych, naładowanych nabojami.

Amunicja jest pochodzenia niemieckiego. Ekspertyza materiałów znalezionych w czasie rewizji u Tschushkego upewniła, że wykryte w trakcie tej rewizji 80 puszek rzekomych konserw naładowanych było dynamitem, zaś 30 puszek z oliwą okazało się puszkami z nitrogliceryną.

WARSZAWA, 27.8 (PAT). W następstwie likwidacji akcji szpiegowsko - dywersyjnej, odkrytej kilka dni temu na Śląsku, zaaresztowano Niemca Makaza, członka JDP, zamieszkałego w Zwonowicach, pow. Rybnik.

Znaleziono u niego w czasie rewizji 1 karabin maszynowy, 46 magazynów po 32 naboje, części zapasowe do karabinu maszynowego, 10.000 naboi do rewolwerów kal. 9,305 opasek ze swastykami, 12 rewolwerów, 30 kg ulotek dywersyjnych antypolskich w języku polskim z tytułami: „Ślązacy obudźcie się".

DO BEREZY ZA LICHWĘ I UKRYWANIE TOWARÓW

W myśl zarządzenia Pana Premjera gen. Sławoj Składkowskiego władze ostro wystąpiły przeciwko objawom spekulacji i paskarstwa. W Warszawie i na prowincji zamknięto szereg sklepów za ukrywanie towarów i podwyższanie cen. Właścicieli sklepów wysłano do miejsca odosobnienia w Berezie Kartuskiej. Na zdjęciu sklep przy ul. Wspólnej 5, w Warszawie, którego właściciel Bengard Mendel, został wysłany za ukrywanie produktów pierwszej potrzeby (cukier).

Uroczyste przeniesienie relikwi św. Andrzeja Boboli

w parafii na Starym Sosnowcu

Wczoraj odbyła się piękna i wzruszająca uroczystość w parafii na Starym Sosnowcu w związku z przeniesieniem relikwii Patrona parafii Św. Andrzeja Boboli. W uroczystości wzięli liczny udział wierni z całego Sosnowca i okolicy.

O godz. 10.30 procesja wyruszyła do szkoły, gdzie w kaplicy złożone były relikwie. Przed szkołą przy ołtarzu polowym ks. proboszcz Kiwacz odprawił uroczystą sumę oraz wygłosił porywające przemówienie.

Kaznodzieja przedstawiwszy w pięknych słowach znaczenie kultu Św. Andrzeja Boboli w Polsce nawiązał do obecnej sytuacji. Wobec licznych rzesz wiernych ks. proboszcz Kiwacz oświadczył, że gdy zajdzie potrzeba pierwszy pójdzie jako kapelan na wojnę, wraz ze swymi parafianami.

Po kazaniu odprawiona została uroczysta nowenna, po czym odbyło się ucałowanie relikwii przez wiernych.

Po sumie nastąpiło uroczyste przeniesienie relikwii do kaplicy.

O godz. 4 popołudniu odprawione zostały nieszpory, a na zakończenie uroczystości nastąpiło błogosławieństwo i ucałowanie relikwii.

KRONIKA ZAWIERCIA

Pomoc pogorzelcom

W NIEGOWONICACH

Onegdaj bawił w Niegowonicach nawiedzonych groźnym pożarem, starosta zawierciański, w asyście sekretarza wydziału powiatowego p. G. Kobyleckiego i st. instruktora straży pożarnych p. E. Wochtmana. Na miejscu p. starosta wydał szereg zarządzeń. Jak się dowiadujemy, powiatowy komitet pomocy dzieciom i młodzieży, za pośrednictwem miejscowego koła gospodyń wiejskich zorganizował akcję dożywiania dzieci.

W poniedziałek przyjeżdża do Niegowonic komisja z wojewódzkiego zakładu ubezpieczeń, która będzie wypłacać pogorzelcom zaliczki asekuracyjne.

× KOPANIE ROWÓW PRZECIWLOTNICZYCH. Zarząd miejski w Zawierciu zorganizował akcję kopania rowów przeciwlotniczych w pięciu punktach miasta. Roboty te wykończają robotnicy zatrudnieni na robotach publicznych.

× POWRÓT DZIECI Z KOLONII. Onegdaj powróciły dzieci z kolonji letnich w Rodakach do Zawiercia. Dzieciom przybyło na wadze po 2 i 3 a nawet i 4 kg.

KRONIKA OLKUSZA

Rowy przeciwlotnicze

Na terenie Olkusza od samego rana w ub. sobotę rozpoczęto kopanie rowów przeciwlotniczych.

Na wezwanie zarządu miejskiego setki osób momentalnie zgłosiło się do pracy z własnymi narzędziami. Obok inteligenta znalazł się robotnik, obok harcerza — „Orlę" i strzelcy. Przybyło również wiele kobiet z różnych sfer.

W niedzielę praca trwała w dalszym ciągu. Takie same rowy wykopano na terenie Wolbromia, Ogrodzieńca, Klucz i Bolesławia.

Olbrzymie stado bocianów

NAD OLKUSZEM

W ub. sobotę w godzinach przedpołudniowych nad Olkuszem krążyły trzy duże stada bocianów, które następnie połączyły się zesobą.

Olbrzymie to stado na dość dużej wysokości, po kilkakrotnym wspaniałym okrążeniu nad lasami olkuskimi, poszybowało w kierunku południowym.

× NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Podczas kopania fundamentów przy ul. gen. Buchowieckiego, został przysypany ziemią 21-letni Julian Gzyl, który m. in. obrażeni m. doznał złamania nogi.

× DUR BRZUSZNY. W ub. tygodniu zanotowano w Olkuszu 3 wypadki duru brzusznego i 1 wyp. błonicy.

Silne lotnictwo to pokój i bezpieczeństwo kraju!

Mieszkańcy Zagłębia Dąbrow.

kopią rowy przeciwlotnicze

Spokój, z jakim społeczeństwo polskie przyjmuje rozgrywające się wypadki, chlubnie świadczy o dojrzałości obywatelskiej Polaków. Spokój ten jednak, płynący z głębokiej ufności, jaką pokładamy w naszym Wodzu Naczelnym i naszym żołnierzu, połączony być musi z gotowością nas, ludności cywilnej, na wypadek nalotu samolotów nieprzyjacielskich.

Musimy w tym celu w jak najkrótszym czasie przygotować odpowiednie ilości schronów i rowów przeciwlotniczych.

Rozumie to całe społeczeństwo, to też we wszystkich miejscowościach kopane są rowy. W Zagłębiu Dąbrowskim pomimo niedzieli rowy kopano od wczesnego rana do wieczora.

W pracy tej biorą licznie udział zarówno robotnicy, pracownicy umysłowi, kobiety i dzieci.

Dzisiaj w dalszym ciągu kopane będą rowy, to też wszyscy ci, którym pozwala czas powinni stawić się do pracy.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

28 sierpnia — **Poniedziałek**

Augustyna b. D. K.
Jutro: Ścięcie Jana Chrzciciela
Słońca wsch. 4.38, zach. 18.35
Księżyca w. 17.35, zach. 3.10

KRONIKA HISTORYCZNA:

1610 Królewicz Władysław, syn Zygmunta III obrany carem moskiewskim.
1910 Czarnogóra ogłasza się królestwem.
1919 Wojska polskie zdobywają Bobrujsk.
1933 Zwycięstwo polskich lotników Żwirki i Wigury w locie dookoła Europy.

PRZYSŁOWIA:

Młody koń do boju,
A stary do gnoju.

—oOo—

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „U kresu drogi".
EDEN: Andy Hardy zakochany
PATRIA: „Panika w hotelu"

—oOo—

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

W. Wasilewskiego — ul. Modrzejowska 10
J. Garbaczewskiego — ul. Sienkiewicza 9
W. Zieleźńskiego — ul. Orla 28
L. Turskiego — ul. 1-go Maja 16
C. Truszkowskiego — ul. Piłsudskiego 46

—oOo—

Włamywacz z Sosnowca

PRZYTRZYMANY W KATOWICACH

Na gorącym uczynku kradzieży z włamaniem przytrzymano 33-letniego Antoniego Antoniego Sakawskiego z Sosnowca (Krętą 4) w chwili, gdy przystąpił do plądrowania apteki „Pod Gwiazdą", własność Stanisława Niśkiewicza w Katowicach (Piłsudskiego 19).

Przy Sakawskim znaleziono różne towary, pochodzące z innej kradzieży, oraz 44 zł., z których pochodzenia złożonej nie potrafił się wytłumaczyć.

Sakawskiego osadzono w areszcie policyjnym, po czym przekazany został władzom sądowym.

Zmiany w prawie budowlanym

I ZABUDOWANIU OSIEDLI

26 sierpnia wszedł w życie dekret Prezydenta R. P. wprowadzający zmiany w rozporządzeniu o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli. Dekret głosi, iż „plany zabudowania powinny czynić zadość wymaganiom obronności Państwa, a w szczególności obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej".

Dekret mówi również o spełnianiu czynności budowlanych przez osoby, nie mające uprawnień kierowniczych, ale posiadające wykształcenie techniczne. Zasada ta obowiązuje jedenak jedynie na wypadek wojny.

Dekret obowiązuje w całej Polsce z wyjątkiem woj. śląskiego.

—oOo—

MINĘŁO 25 LAT...

31 sierpnia 1914 r. Legion Wschodni po noclegu w Rudkach wymaszerował do Sambora. W drodze do głównej kolumny dołączały prowincjonalne oddziały Sokoła, Drużyn Bartoszowych, oraz niezmobilizowani członkowie Związku Strzeleckiego i Polskich Drużyn Strzeleckich. W rezultacie mimo stałego odpadania słabszych, niezdolnych do poniesienia niewygód i trudów marszu, Legion Wschodni powiększał się z dniem każdym. Jednym z najprzykrzejszych dla ochotników punktów była sprawa formuły przysięgi, którą miano złożyć na wzór austriackiego pospolitego ruszenia, przy czym żądanie dodatkowego zdania o służbie dla Polski, zostało przez Austriaków odrzucone. Sprawa ta odpowiednio wyzyskana przez agitatorów politycznych, którzy uważali, że jednym celem Legionów jest ujawnienie prosaustriackiej orientacji i nie wierzyli, by mogły one stanowić czynnik samodzielny, była dla nich w gruncie rzeczy pretekstem. Istotnym motywem dążenia do zlikwidowania oddziału były sukcesy Rosji w b. Galicji oraz stanowisko, jakie Narodowa Demokracja w Galicji po krótkiej współpracy w ramach NKN, nad tworzeniem polskich sił wojskowych, postanowiła się jak najszybciej wycofać, wyzyskując jako sposobność małe uprawnienia ofiarowane Legionom przez Austrię.

Tymczasem w Kielcach postępowały naprzód prace organizacyjne. Piechota otrzymała już dawniej swoje zasadnicze ramy organizacyjne, a obecnie zorganizował się szwadron kawalerii pod komendą Władysława Beliny-Prażmowskiego. Zaczątkiem szwadronu była słynna „siódemka" — pierwszy patrol strzelecki, wysłany 2. VIII. przez Piłsudskiego do Królestwa. Przydzielona, jako oddział konny do kompanii kadrowej, z każdym dniem wzrastała liczebnie przez napływ ochotników. Pod Kielcami do oddziału konnego dołączył oddział konny Sokołów Marcelego Śniadowskiego. Całość podzielona została na dwa plutony. Dnia 26. VIII. na rozkaz Piłsudskiego do Krakowa wyruszył Zbigniew Dunin-Wąsowicz, otrzymawszy zadanie zorganizowania tam dalszych oddziałów kawalerii. Zorganizowany przez niego 2-gi szwadron odszedł wraz z II Brygadą do Karpat. W dniu 27. VIII. do szwadronu Beliny wcielona została część oddziału kawalerii, organizowanego w Jędrzejowie. Ostatecznie organizacja szwadronu przedstawiała się następująco: Komendant: Wł. Belina-Prażmowski, zastępca Marceli Śniadowski, adiutant Stanisław Grzmot-Skotnicki, komendanci plutonów: Janusz Głuchowski, Marian Zarnecki, Jerzy Sosnowski, Gustaw Dalicz-Dreszer, który zbiegł z wojska rosyjskiego i połączył się ze strzelcami.

× KOMENDANT OPL. DZIELNICY I W SOSNOWCU przyjmuje we wszystkich sprawach OPL. komendantów bloków w kancelarii teatru miejskiego przy ul. Teatralnej w środy każdego tygodnia w godz. 16.30 — 20.00

O USPRAWNIENIE KOMUNIKACJI KOLEJOWEJ

Interwencja Izby przem.-handl. w Sosnowcu

W okresie sprawozdawczym Izba przemysłowo - handlowa w Sosnowcu wystąpiła do władz kolejowych z wnioskami, zmierzającymi do dalszego usprawnienia komunikacji osobowej, mianowicie: a) uruchomienia w godzinach popołudniowych z Katowic do Warszawy przez Częstochowę ekspresowego pociągu motorowego, z odj. z Katowic o godzinie 15.30 (Warszawa godz. 19.20), w drodze powrotnej z odj. z Warszawy o godz. 7-ej (Katowice godz. 10.30); b) uruchomienia z Katowic w stronę Zawiercia, Częstochowy pociągu lokalnego o godz. 9-ej; c) skomunikowanie pociągów popołudniowych z Katowic w kierunku Sosnowca z pociągami kursującymi na linii Ruda Śl. względnie Bielsko—Katowice.

Dalej Izba zwróciła uwagę na potrzebę usprawnienia komunikacji na linii Lwów—Warszawa przez zapewnienie podróżnym pociągów MtE uzyskania miejsc w Skarżysku-Kamiennej, kursujących na linii Katowice—Kraków—Warszawa.

Przy sposobności Izba zaznaczyła, że urządzenia wnętrz wagonów motorowych są niewygodne. Siedzenia są zbyt niskie, ławki zbyt gęsto rozmieszczone, przy czym liczba pięciu miejsc siedzących w każdym rzędzie wydaje się zbyt wielka, co powoduje niewygodę dla pasażerów, zwłaszcza, w porze chłodów, gdy pasażerowie zmuszeni są umieszczać okrycia koło siebie. Ponadto niedostateczna jest wentylacja. Wskazanym więc byłoby poddać zbadaniu możliwość zmiany urządzeń wagonów motorowych, w szczególności przy udzielaniu nowych zamówień fabrykom krajowym.

Giełda pracy

Ekspozytura Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w Sosnowcu komunikuje o wolnych miejscach na wyjazd:

Zakłady galwaniczne w Krakowie potrzebują dla prowadzenia zkładów wykwlifikowanego majstra galwano-technika z umiejętnością wykonywania wszystkich prac w zakresie galwanizacji wchodzących, a w szczególności chromowania, niklowania i polerowania metali. Wynagrodzenie wg umowy. Podania z odpisami świadectw należy kierować do Wojewódzkiego Biura F. P. w Krakowie ul. Lubelska 27

Wydział Powiatowy w Łunińcu poszukuje technika drogowo - budowlanego, inwalidę wojennego lub wojskowego. Kandydat winien posiadać co najmniej średnie techniczne wykształcenie — pożądana jest praktyka samorządowa. Wynagrodzenie zł 150 mies. plus ryczałt na rozjazdy od zł 50 wzwyż. Podania z odpisami świadectw i życiorysem należy składać do Woj Biura F. P. w Brześciu nad Bugiem.

Wydział Powiatowy w Łunińcu poszukuje instruktora rolnego inwalidę wojennego lub wojskowego. Kandydat winien posiadać ukończoną średnią szkołę rolniczą i odpowiednią praktykę. Wynagrodzenie zł 150 mies. plus ryczałt wyjazdowy do zł 100 mies. Podanie z odpisami świadectw i życiorysem należy kierować do Woj. Biura F. P w Brześciu n-B.

Poszukuje się do huty żelaza pięciu walcarzy-nawijaczy do walcowni profilowej. Wynagrodzenie akordowe, przeciętna najniższa płaca za dniówkę zł 13,04. poza tym wyższa w zależność od ilości przerobionego żelaza na dniówkę. Podania z odpisami świadectw z pracy należy kierować do Woj. Biura F. P. w Katowicach (tel 359-20)

Uprzedził ostrożnie żonę

Pewien milioner, właściciel kopalni diamentów w Afryce Południowej, wybiera się w podróż do swych kopalni. Przedtem zabezpieczył żonę na wypadek swej śmierci na sumę miliona franków. W kilka dni po jego wyjeździe gazety doniosły o rozbiciu się statku. Listonosz, który przyniósł gazety, wręczył równocześnie żonie milionera radiogram adresowany do jej siostry, pochodzący z pokładu rozbitego statku, treści następującej: Jestem mimo rozbicia statku zdrów i cały, uprzedzić ostrożnie żonę.

Holenderskie wakacje

W okresie letnim drogi holenderskie przepełnione są rowerami i tandemami, na których pracowici Holenderczycy z żonami swymi czy narzeczonymi mkną na wycieczkę niedzielną czy weekendową do miejscowości letniskowych. Na jednej z szos, prowadzących z Hag. ku zielonym łąkom i lasom podstołecznej okolicy można było oglądać rower, wysokości conajmniej 3-metrowej, na którym raźnie pomykał samotny mężczyzna, słusznego wzrostu. Jak się okazało był to znany w Hadze oryginał, zatwardziały stary kawaler, który z wyżyn swego roweru pogardliwie spoglądał na parki, mknące na wyraj za miasto. Mieszkańcy Hagi znają swego dziwaka i chętnie witają go spotkawszy na drodze.

Dziwak jednak pędzi zapatrzony przed siebie, obojętny na przejawy sympatii przygodnych współtowarzyszów drogi.

TROPY NA PIASKU

POWIEŚĆ

NAPISAŁ MAX VAN MAAR

75)

Nie miał najmniejszego powodu, by podejrzewać tego człowieka, tyle już czasu razem pracowali. Zresztą znając doskonale charakter Toma, wiedział, że nie był to pies, który dałby się łatwo przyswoić nowemu panu. O tym, by kupiec chciał go ukryć i potem odsprzedać, nie mogło być nawet mowy. Więc jeszcze raz kazał sobie dokładnie pokazać drogę, którą pies pobiegł, wsiadł na rower i pojechał w tym kierunku.

Minąwszy wieś wyjechał w pola, jadąc wąskimi ścieżynami, przerzynającymi zagony. Na chybił trafił, kierując się tylko instynktem, skręcił w stronę granicy. Częstokroć wracał do miejsc, z których wyszedł, by nie pominąć żadnego kawałka drogi, po której, być może, Tom biegł.

Nawet nie zauważył, jadąc płaską i nagą jak przestwór wiszącego nad nią błękitu równiną, kiedy przejechał granicę. Były to tak zwane tutaj „nowizny" — ziemia powoli przez człowieka wydzierana morzu: z pustynnej niemal gleby, z monotonii płaskiego horyzontu, z beznadziejnej jednostajności krajobrazu, po którym tylko wiatr bezkarnie hula, bije jeszcze potęga i melancholja morskiej przeszłości tego zakątka. Płaszczyznę tę pokrywały łany żyta, owsa i pastwiska. Lecz woda, wróg, którego ciągle trzeba trzymać w ryzach, wydobywa się zewsząd: przesiąka przez grunt każe każdej chwili spodziewać się jej nawet pod piaszczystą, marną glebą. Wzdłuż każdej granicy gruntów płyną niezliczone ilości strumieni zbierając wodę z wszystkich rowów i kanałów drenowych, rozlewając się gdzieniegdzie w kałuże, w których tu poją bydło. Czuć tu wodę nawet pod gładkim kobiercem bujnej roślinności, składającej się z trzcin, szuwarów i sitowia, rosnących na mokrym podłożu. Kiedy się jedzie przez te pola, aż dziwne się człowiekowi wydaje, że tak są pocięte i pokrajane w geometryczne figury strumieniami, biegnącymi po linii prostej i przecinającymi się pod kątem prostym, jak szachownica. Ta żywa krata nakreślona została ręką człowieka, by osuszyć błota.

Wśród tej sieci wód Sylwin wolno posuwał się naprzód. Był zupełnie sam. Wokół niego wiatr wciąż gwizdał swą monotonną piosenkę: widać było po rozkołysanej fali zbóż i traw jak pędził z daleka. Ostry, przejmujący wiew, przypominał, że morze jest blisko. Po rozrzuconych tu i owdzie deskach przechodził Sylwin przez rowy i strumienie, chwilami jednak musiał przerzucać rower i potem przeskakiwać. Po głębokości wody w rowach starał się wywnioskować, którędy mógł przechodzić Tom. Gdy tylko gdzieś z daleka dojrzał jakąś plamę na trawie, podchodził, by sprawdzić, czy to jego pies. Wreszcie ogarnęło go zmęczenie, był już ostatecznie rozczarowany: zapuścił się już tak głęboko na terytorium francuskie, że wnet będzie musiał zaprzestać poszukwań, bo łatwo go będą mogli zauważyć posterunku celnego.

Naraz dojrzał świeżo wygniecioną ścieżynę w wysokiej bujnej trawie łąk. Ktoś musiał tędy iść nie dawno, bo trawa nie zdoła się jeszcze podnieść. Skręcił na tę dróżkę i doszedł nią do miejsca, gdzie trawa była wygnieciona na znacznie większej przestrzeni: zgniecione i połamane łodygi zdradzały teren walki. Potem ślad dróżki był już znacznie szerszy, jakby szło tędy parę osób lub kilka zwierząt. Sylwin poszedł dalej ... od razu natknął się na Toma. Pies leżał na boku, zamiast mordy miał jedną bezkształtną, straszliwie zdeformowaną, krwawą masę. Dwadzieścia ran w skórze świadczyły o tym, że dzielnie bronił się przed śmiercią. Nie miał też prawej przedniej łapy: odciął ją strażnik, by dostać premię...

D. c. n.

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 47 Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 24. Tel 61073

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, ulica Małachowskiego 1 — DĄBROWA, Sobieskiego, róg 3 Maja, tel 68.302, p. J. Górski. GRODZIEC, Kiosk p. Łaciaka. WOJKOWICE KOM. kiosk p. Jaśkowskiego. ŁAZY, Wł Jaworski. OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. ZAWIERCIE, 3 Maja 29. ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. ŻARKI, Fr Cacoń. MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. PILICA, Rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27. — KAZIMIERZ-PORĄBKA, ul. 11 Listopada 11, St. ...

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4